

STAATSBLAD VAN NEDERLANDSCH-INDIË.

No. 238. ONDERWIJS (EUROPEESCH). SUBSIDIËN. Regelen voor de toekenning van subsidiën uit 's Lands kas aan particuliere Europeesche lagere scholen.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIË,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord:

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Saluut!

doet te weten:

Dat Hij, het wenschelijk achtende de bestaande Regelen voor de toekenning van subsidiën uit 's Lands kas aan particuliere Europeesche lagere scholen door andere te vervangen;

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het Reglement op het beleid der Regeering van Nederlandsch-Indië;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Ten eerste: Met buitenwerkingstelling van de ordonnantie van 24 Juni 1906 (Staatsblad N° 291) vast te stellen de volgende:

REGELEN voor de toekenning van subsidiën uit 's Lands kas aan particuliere Europeesche lagere scholen.

Artikel 1.

(1) Aan particuliere Europeesche lagere scholen worden over elk dienstjaar — bij eerste oprichting over het gedeelte van het dienstjaar na de maand harer oprichting — subsidiën uit 's Lands kas verleend, mits

- 1^e. de school staat onder het bestuur van eene instelling of vereeniging, die rechtspersoonlijkheid bezit;
- 2^e. het leerplan aan den betrokken Inspecteur van het lager onderwijs wordt medegedeeld en het onderwijs, voor zooveel op de school gewoon lager onderwijs wordt gegeven, de vakken omvat welke zijn voorgeschreven voor de openbare Europeesche lagere scholen, niet behoorende tot de categorie der eerste scholen;
- 3^e. in die vakken en(of), op scholen waar ook of uitsluitend uitgebreid lager onderwijs wordt gegeven, in de vakken van uitgebreid lager onderwijs, gedurende minstens vier en twintig uren 's weeks onderwijs wordt gegeven, waarvan hoogstens drie uren in de handwerken voor meisjes, volgens een aan den betrokken Inspecteur van het lager onderwijs medegedeelden door dezen voor gezien geteekenden en in een der schoollokalen op eene zichtbare plaats opgehangen rooster van werkzaamheden, waarop tevens de feestdagen en de vacantietijden vermeld zijn;
in de klassen of afdelingen der school, overeenkomende met de voorklasse en de eerste en tweede klassen der openbare Europeesche lagere scholen, kan met vijftien uren onderwijs 's weeks worden volstaan;

N° 258

4^e. de formatie van het onderwijzend personeel voldoet aan de voor de openbare Europeesche lagere scholen gestelde eischen, behoudens ingeval van mutatie als bedoeld in artikel 5, § a, dezer regelen, en geen onderwijzer voor langer dan een jaar tijdelijk wordt aangesteld;

onderwijzers, die uitsluitend in één of meer vakken, genoemd in artikel 1 van het Europeesch Onderwijs-reglement (Staatsblad 1894 N° 192) onder *h—t* onderwijs geven, worden bij de beoordeeling van de vraag of aan het hier gestelde vereischte is voldaan, niet mede gerekend;

voor de bepaling van het aantal onderwijzers wordt tot grondslag genomen het getal kinderen, die op den vijftienden dag der maand Januari van het loopende jaar als werkelijk schoolgaande bekend staan;

waar die grondslag ten gevolge van het tijdstip van oprichting der school niet kan worden vastgesteld, geldt het aantal kinderen dat op den laatsten dag der maand volgende op die, waarin de school geopend is, als werkelijk schoolgaande bekend staat;

5^e. het hoofd der school en de onderwijzers, die het hoofd der school bijstaan, voor zoover die bijstand, met inachtneming van het bepaalde sub 4^e verplicht is, een maandelijksch inkomen genieten, ten minste gelijk aan de bedragen, die te hunnen behoeve uit 's Lands kas aan subsidie worden te goed gedaan;

6^e. de onderwijzers in het bezit zijn van eene door het bestuur der school onderteekende akte van benoeming, vermeldende:

- a. naam en voornaam van den benoemde;
- b. bepaling of de benoeming voor vast of voor welk tijdvak zij is geschied;
- c. de bezoldiging en de wijze waarop de bezoldiging zal worden uitbetaald;
- d. de regeling van binnenlandsch verlof wegens ziekte en van buitenlandsch verlof wegens ziekte of wegens langdurigen (10 jaar onafgebroken) dienst, welke regelingen aan de onderwijzers in substantie dezelfde rechten en voordeelen moeten verzekeren als de onderwijzers bij de openbare Europeesche lagere scholen genieten;
- e. bepalingen omtrent den wederzijdschen termijn van opzegging; zoomede
- f. of in geval van opheffing van de school of van de betrekking, aan de onderwijzers al dan niet schadeloosstelling voor het verlies van hunne betrekking zal worden gegeven en zoo schadeloosstelling is bedongen, hoeveel die zal bedragen;

7^e. de voor vast benoemde onderwijzers, en de voor een bepaald tijdvak benoemde onderwijzers voor zooveel het tijdvak waarvoor zij zijn aangesteld niet is verstreken, die anders dan op eigen verzoek worden ontslagen, van dat ontslag in beroep kunnen komen bij eene commissie, voor, welker samenstelling en werking in artikel

8 dezer regelen nadere voorschriften worden gegeven, dan wel bij, den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid, hebbende het bestuur der school zich te onderwerpen aan de uitspraak van die commissie, dan wel van dien Departementschef;

dat beroep moet schriftelijk worden ingediend bij den voorzitter der commissie dan wel bij den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid binnen tien dagen, nadat het ontslag schriftelijk ter kennis van den onderwijzer is gebracht;

hangende het beroep blijft de onderwijzer in het genot van

- zijne inkomsten;

aan het bestuur der school en aan den appellant wordt gelegenheid gegeven hun belangen schriftelijk en, indien zij zulks verlangen, ook mondeling voor te dragen of te doen voordragen;

aan het bestuur der school en aan den appellant zal een afschrift worden uitgereikt van de uitspraak van de commissie van beroep of van genoemden Departementschef;

8^e. het aantal Europeesche kinderen van zes tot zestien jaar, (voor zooveel in den loop van een kalenderjaar nieuw opgerichte scholen betreft, met inachtneming van hetgeen omtrent de leeftijdsgrens is bepaald in de voorschriften voor het openbaar Europeesch lager onderwijs) die te goeder trouw zijn ingeschreven, niet minder bedraagt dan twintig op Java en Madoera en vijftien in de bezittingen daarbuiten, met dien verstande dat voor een school, welke reeds subsidie volgens deze regelen genoot, doch waar het aantal leerlingen beneden 20 respectievelijk 15 daalt, dat genot gedurende een jaar niet op dien grond verloren gaat, mits in geen maand het aantal daalt beneden 16 respectievelijk 12;

9e. het schoolgeld niet meer bedraagt dan gemiddeld één honderd tachtig gulden per leerling 's jaars;

10e. niet blijkt dat de school wordt gehouden als winstgevend bedrijf.

(2) De sub 1e en 10e omschreven eischen worden niet gesteld voor particuliere scholen op plaatsen, waar geen openbare Europeesche lagere school gevestigd is. Ten aanzien van scholen niet staande onder het bestuur van eene instelling of vereeniging, die rechtspersoonlijkheid bezit, wordt overal waar in dit artikel sprake is van „het bestuur der school” gelezen „het hoofd der school”.

Artikel 2.

Ter bestrijding van de kosten aan de uitvoering der verlofsregelingen, bedoeld in artikel 1, alinea 1, sub 6^e d, verbonden is het bestuur bevoegd op de inkomsten van het onderwijzend personeel eene korting te leggen van ten hoogste tien ten honderd.

Artikel 3.

(1) De subsidiën bedragen:

1^e. per maand:

- a. voor het onderwyzend personeel:
- I. de helft van de aanvangsinkomsten (traktement en huis-huurindemniteit), in elken overeenkomstigen rang toegekend aan het onderwyzend personeel bij de openbare Europeesche lagere scholen;
 - II. de verhoogingen, in elken overeenkomstigen rang toegekend aan het onderwyzend personeel bij de openbare Europeesche lagere scholen;
- voor de toekenning van deze verhoogingen komt als dienst-tijd in aanmerking de tijd vóór of sedert de inwerking-treding dezer regelen doorgebracht:
- A. als onderwijzer bij een openbare Europeesche lagere school in Nederlandsch-Indië,
 - B. als onderwijzer bij een particuliere Europeesche lagere school in Nederlandsch-Indië;
- b. vijf gulden voor een schoolbediende;
- c. de helft van de werkelijke of geschatte maandelijksche huur-waarde der schoolgebouwen;
- 2^e. ineens de helft der kosten van eerste inrichting, die van het schoollokaal daaronder niet begrepen;
- 3^e. jaarlijks de helft van hetgeen voor onderhoud en aanvulling dier eerste inrichting gedurende het vorige jaar noodig is geweest.
- (2) De uitbetaling der sub 1^e bedoelde subsidiën geschiedt maan-delijks, op aanvraag van het bestuur of, bij gebreke van dien, van het hoofd der school; zij wordt verminderd naarmate het onderwyzend personeel niet voltallig is en gestaakt, wanneer de school gesloten wordt.
- (3) De sub 2^e en 3^e bedoelde subsidiën worden tot geen hooger bedrag uitgekeerd dan de helft der kosten van eerste inrichting, die van het schoollokaal uitgezonderd, respectievelijk onderhoud en aan-vulling dier eerste inrichting van eene openbare Europeesche lagere school van gelijke grootte (d. i. met een gelijk aantal leerlingen).

Artikel 4.

- (1) Van de subsidiën, overeenkomstig artikel 3, eerste lid, sub 1^e berekend, wordt afgetrokken de subsidie van den onderwijzer die
- 1^e. handel drijft of eenige nering of beroep, behalve het geven van onderwijs, uitoefent; of
 - 2^e. niet-kerkelijke ambten of bedieningen bekleedt of gedooft, dat te zijnen huize handel of nering wordt gedreven of eenig beroep, behalve het geven van onderwijs, uitgeoefend wordt door de leden van zijn gezin, tenzij door den Directeur van Onderwijs, Eere-dienst en Nijverheid vrijstelling is verleend.
- (2) Indien tot het onderwyzend personeel behooren gepension-neerde openbare onderwijzers wordt het door dezen genoten pensioen in mindering gebracht van de in het eerste lid van artikel 3 bedoelde subsidiën.

Artikel 5.

Subsidiën worden niet verleend, dan wel, reeds verleend zijnde, ingetrokken:

- a. wanneer bij vacature in het volgens deze regelen als minimum vereischt onderwijzend personeel tusschen het ontstaan daarvan en de aanvaarding der betrekking door den benoemde een langere tijd verloopt dan, wat het hoofd der school betreft, van zes maanden, wat de overige onderwijzers betreft, van vier maanden;
- b. wanneer het aantal leerlingen voor meer dan een vierde uit kinderen van eigenlijk gezegde Inlanders bestaat.

Artikel 6.

De besturen of, waar deze ontbreken, de hoofden der scholen zijn verplicht aan den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid en aan den betrokken Inspecteur van het lager onderwijs mondeling en schriftelijk alle inlichtingen te geven welke op deze regelen betrekking hebben en zulks op straffe van verbeurte der aanspraak op subsidie.

Artikel 7.

(1) Jaarlijks in de tweede helft der maand Januari worden de aanvragen van subsidie onder overlegging van alle opgaven en bescheiden, welke voor de toepassing dezer regelen noodig zijn, door tusschenkomst van de betrokken Europeesche Schoolcommissie en den betrokken Inspecteur van het lager onderwijs gezonden aan den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid, die beslist of de school waarvoor subsidie wordt aangevraagd voldoet aan de in deze regelen gestelde eischen en voorwaarden, het bedrag der subsidiën uit 's Lands kas bepaalt en zijn besluit onder aangeteekend couvert doet toekomen aan het bestuur of, bij gebreke van dien, aan het hoofd der school dat de aanvrage deed.

(2) Binnen dertig vrije dagen na de ontvangst van dit besluit kan daarvan door het bestuur of, bij gebreke van dien, door het hoofd der school bij den Gouverneur-Generaal in beroep worden gekomen.

(3) Het bedrag, waarop het bestuur of, bij gebreke van dien, het hoofd der school aanspraak mocht kunnen maken, wordt alsdan bij eindbeslissing van den Gouverneur-Generaal vastgesteld.

Artikel 8.

(1) De commissie van beroep, als bedoeld in artikel 1, alinea 1, sub 7^e, dezer regelen, moet haar werkring uitstrekken over ten minste zes particuliere scholen, die op de in dat artikel bedoelde subsidiën uit 's Lands kas aanspraak maken, tenzij de Gouverneur-Generaal in bijzondere gevallen daarvoor een lager cijfer vaststelt.

(2) Zij moet bestaan uit vijf leden, waarvan twee leden worden gekozen door de besturen of, bij gebreke van dien, door de hoofden der in de vorige zinsnede bedoelde scholen en twee leden door het personeel dier scholen, terwijl deze vier leden het vijfde lid, tevens

voorzitter, kiezen. De leden dezer commissie mogen geen zitting hebben in het bestuur noch deel uitmaken van het personeel eener lagere school.

(3) Onderwijzers verbonden aan scholen, die bij eene zoodanige commissie zijn aangesloten, komen in beroep bij die commissie, alle andere bij den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.

(4) De besturen of, waar deze ontbreken, de hoofden eener groep particuliere scholen, welke eene commissie als vorenbedoeld hebben ingesteld, geven daarvan kennis aan den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid, onder opgave van de aangesloten scholen, van de regeling, welke voor de verkiezing van de leden der commissie is getroffen en van de namen der door de besturen, respectievelijk hoofden, en door het onderwijzend personeel gekozenen en van de Voorzitters der commissiën. Wijzigingen in een en ander gebracht, worden eveneens aan genoemden Departementschef medegedeeld.

(5) In de regeling voor de verkiezing van de leden der commissie, krachtens het vorige lid getroffen, wordt in elk geval bepaald:

- a. dat om de twee jaar één der door de besturen, respectievelijk hoofden, en één der door het onderwijzend personeel gekozen leden aftreedt, volgens een door de commissie op te maken, bij loting vast te stellen rooster;
- b. dat de voorzitter wordt gekozen door de leden der commissie voor den tijd van twee jaar;
- c. dat zoowel de aftredende voorzitter als de aftredende leden aanstonds herkiesbaar zijn.

(6) Binnen tien dagen na zijne verkiezing geeft de voorzitter daarvan kennis aan de schoolbesturen, respectievelijk hoofden, welke tot de groep behooren, met aanduiding van zijne woonplaats en van de plaats waar de commissie zitting zal houden. Veranderingen van deze plaatsen worden medegedeeld binnen tien dagen nadat zij zijn ingetreden. De besturen, respectievelijk hoofden, geven van een en ander binnen tien dagen kennis aan het aan hun school verbonden onderwijzend personeel.

(7) De commissie stelt een huishoudelijk reglement voor hare werkzaamheden vast, waarin in elk geval wordt geregeld:

- a. de wijze waarop de beroepen zullen worden behandeld, met dien verstande dat aan het schoolbestuur, respectievelijk hoofd, en aan den appellant gelegenheid wordt gegeven hunne belangen schriftelijk en, indien zij zulks verlangen, ook mondeling voor te dragen of te doen voordragen en dat een afschrift van de uitspraak der commissie zoowel aan het schoolbestuur, respectievelijk hoofd, als aan den appellant zal worden uitgereikt;
- b. de verdeling van de kosten, waartoe de werkzaamheden der commissie aanleiding geven, over de tot de groep behorende schoolbesturen, respectievelijk hoofden, met dien verstande, dat de mogelijkheid wordt voorbehouden, om de schadeloosstelling van getuigen en deskundigen, bij de uitspraak der commissie geheel of

gedeeltelijk ten laste van de in het ongelijk gestelde partij te brengen.

(8) Het in het vorig lid bedoelde huishoudelijk reglement wordt onderworpen aan de goedkeuring van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.

(9) Door den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid worden regelen vastgesteld voor de behandeling van krachtens het derde lid van dit artikel bij die autoriteit ingediende beroepen.

Artikel 9.

Waar in deze regelen wordt gesproken van onderwijzers, zijn mede onderwijzeressen bedoeld, tenzij het tegendeel uitdrukkelijk is bepaald.

Artikel 10.

Aanvragen van subsidie voor het jaar 1909 mogen, in afwijking van het bepaalde bij artikel 7, alinea 1, van deze regelen, tot in de tweede helft der maand Juli van dat jaar aan den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid worden verzonden.

Ten tweede: Te bepalen dat deze ordonnantie wordt geacht op 1 Januari 1909 in werking te zijn getreden.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chineesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage Colleges en Ambtenaren, Officieren en Justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Buitenzorg, den 15^{den} April 1909.

J. B. VAN HEUTSZ.

De w^d Algemeene Secretaris,

v. D. HOUVEN VAN OORDT.

Uitgegeven den twee en twintigsten April 1909.

De w^d Algemeene Secretaris,

v. D. HOUVEN VAN OORDT.